
INSTITUTIONUM PHILOSOPHICARUM
PARS PRIMA.

LOGICA.

3. Quamvis mens humana sit simplex et una, variae sunt tamen ejus operationes. Quaedam sunt regulæ certaeque praecepta, quibus, si optimè cognita et perspecta sint, istae operationes infallibiliter diriguntur, sive in detegendâ falsitate, sive in inveniendâ veritate aliisque demonstrandâ. Collectio horum praeceptorum et regularum *Logica* vocatur.

Logica itaque, quæ à pluribus definitur *ars cogitandi*, est *scientia practica quæ mentis operationes dirigit tum in inquisitione, tum in manifestatione veritatis*.

4. Tot igitur debent esse *Logicæ* partes, quot sunt operationes mentis. Porro quatuor sunt mentis operationes, nempe *Cogitatio* seu *Perceptio* (la pensée) cum mens aliquid sibi repræsentat, absque ullâ affirmatione aut negatione; *Judicium*, cum mens pronunciat de cogitationum habitudine (sur le rapport des pensées); *Discursus* seu *Ratiocinium*, cum judicium ex alio seu ex aliis infert; et *Methodus*, cum cogitationes, judicia et ratiocinia convenienti modo disponit. Quatuor sunt igitur *Logicæ* partes, singulæ de singulis illis operationibus tractantes.

CAPUT PRIMUM.

DE PRIMA MENTIS OPERATIONE, SEU DE COGITATIONE.

I. De naturâ cogitationum.

5. *Cogitatio* seu *perceptio* (la pensée) est è numero earum rerum quæ faciliùs sentiuntur quàm explicantur. Definiri solet, *mera alicujus rei repræsentatio in mente facta*. 1o. Est *repræsentatio*, quia menti exhibet quid sit res in se; v. g. *cogitatio trianguli* clarè repræsentat menti figuram

planar
2o. E
mens
negan
Res
cogita
6.

mentis
tionem
interio
afficiu
jecta e

sensus
referu
vel ref
nuncup
tare; s
ad obj
sensum
sensatio
en pass
neat d
de præ
malign
de præ
7. D

est cog
formâ,
Object
no.ææ.
gentia

(a) Selo
de ca qu'il
sens; il p
sens: par
ame. Dar

Le mot p
d'imaginer
et aux idées

Si l'hom
l'homme q
discours, v
qui idées.

Le mot i
parce que
opérations
Il est ais
qu'une pen